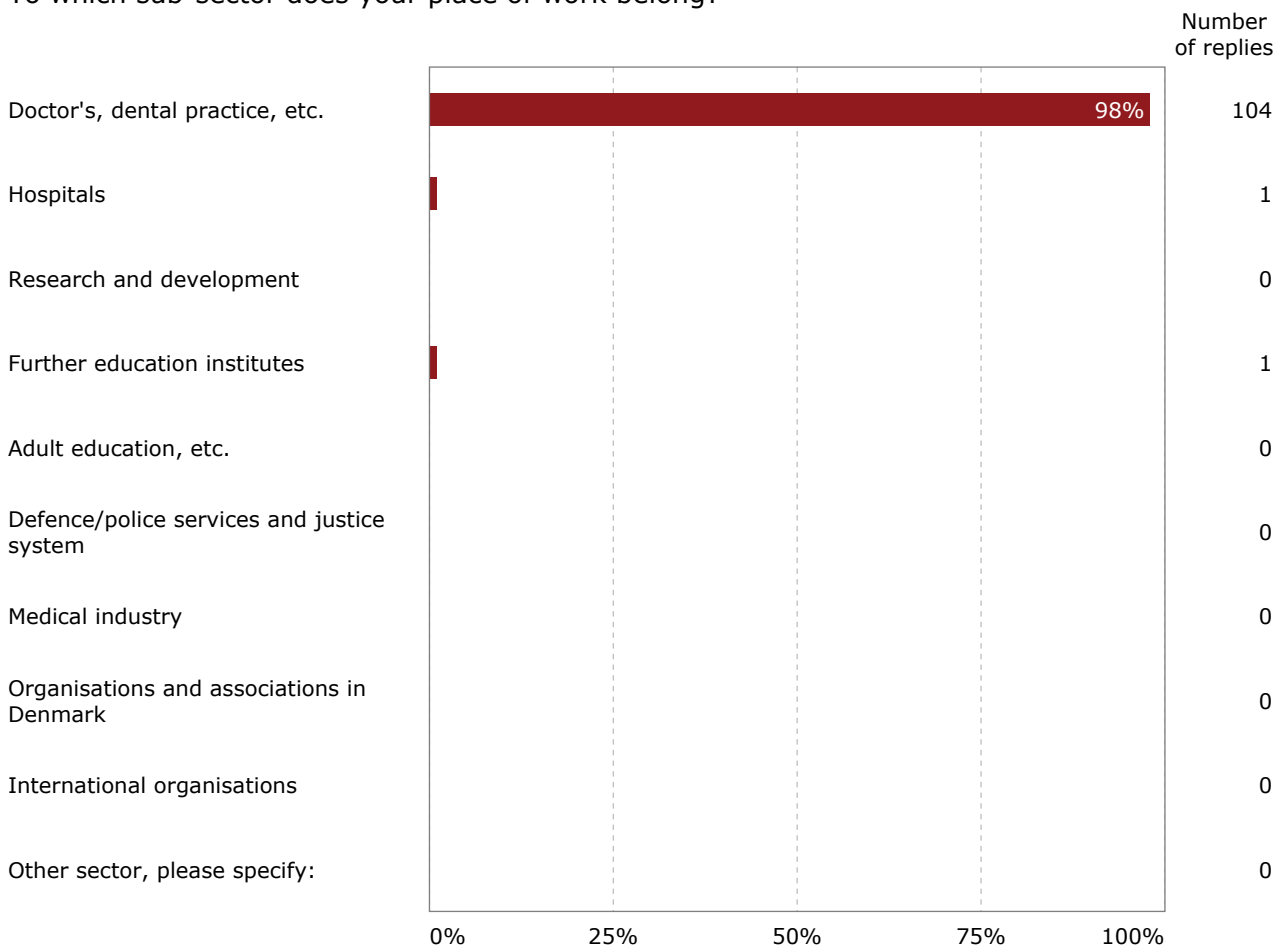

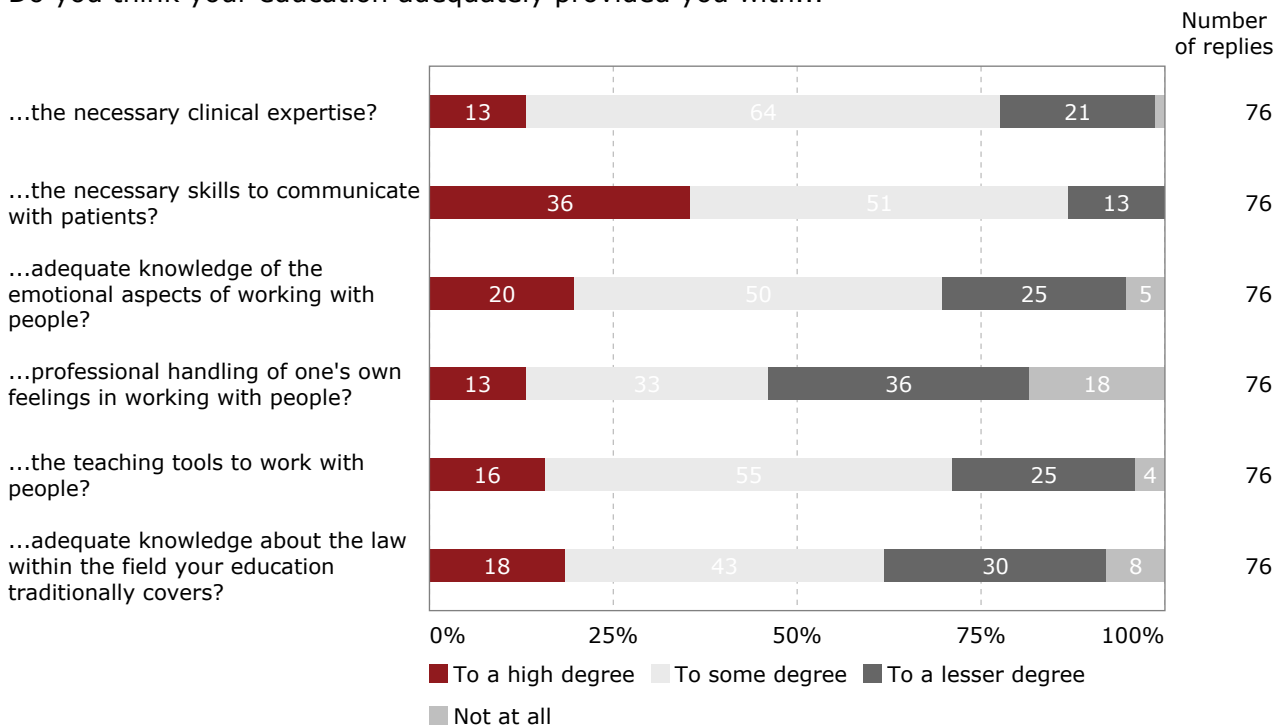
Dental Surgery

Odontologi

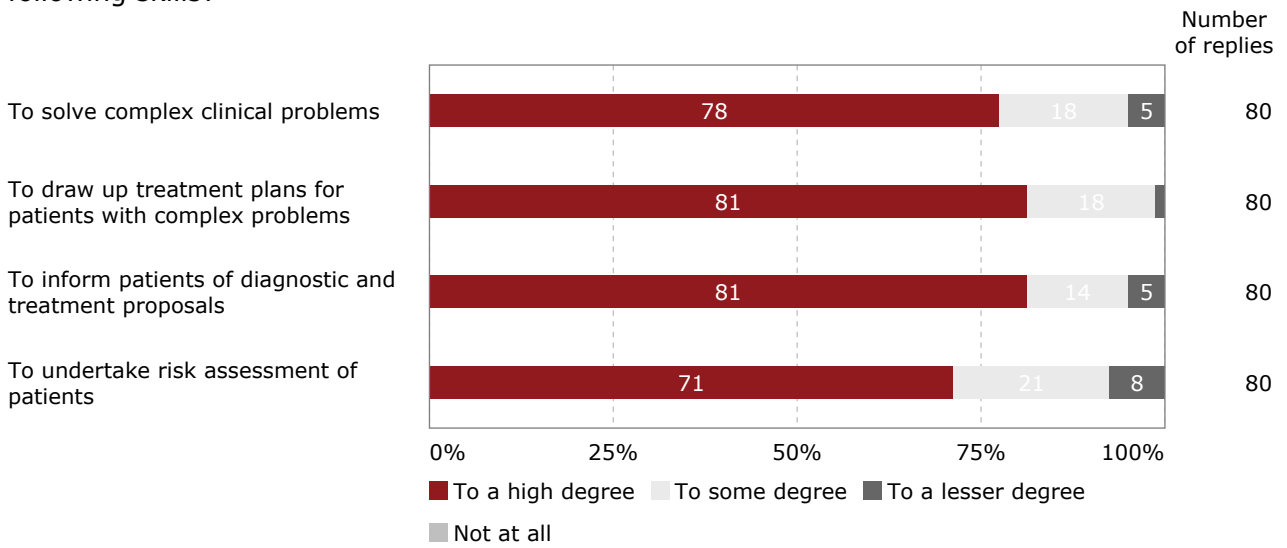
To which sub-sector does your place of work belong?

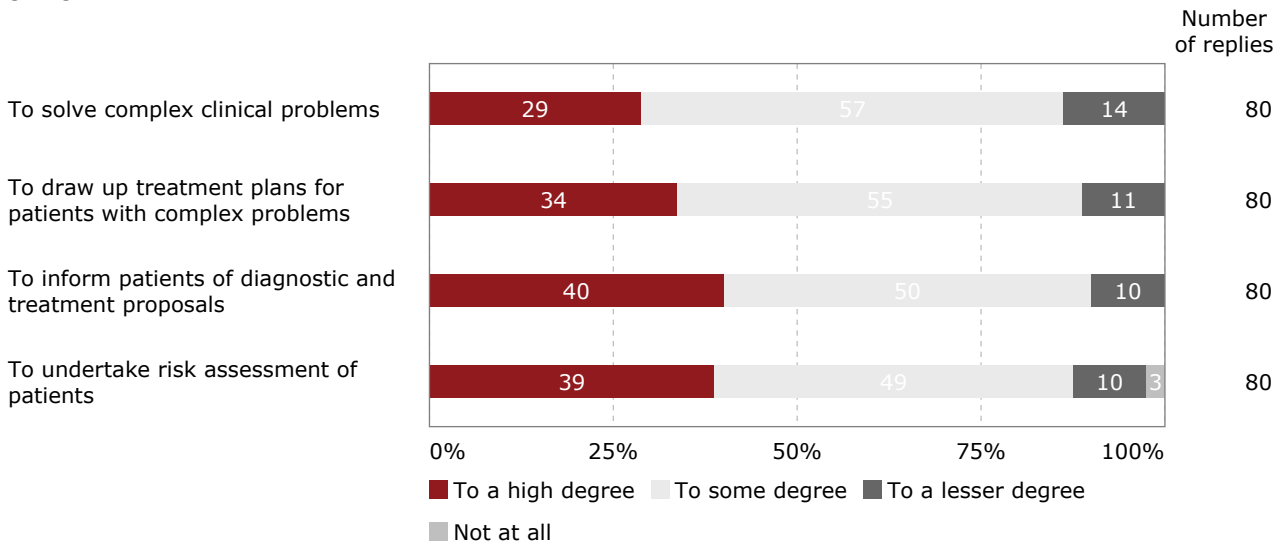
Do you think your education adequately provided you with...

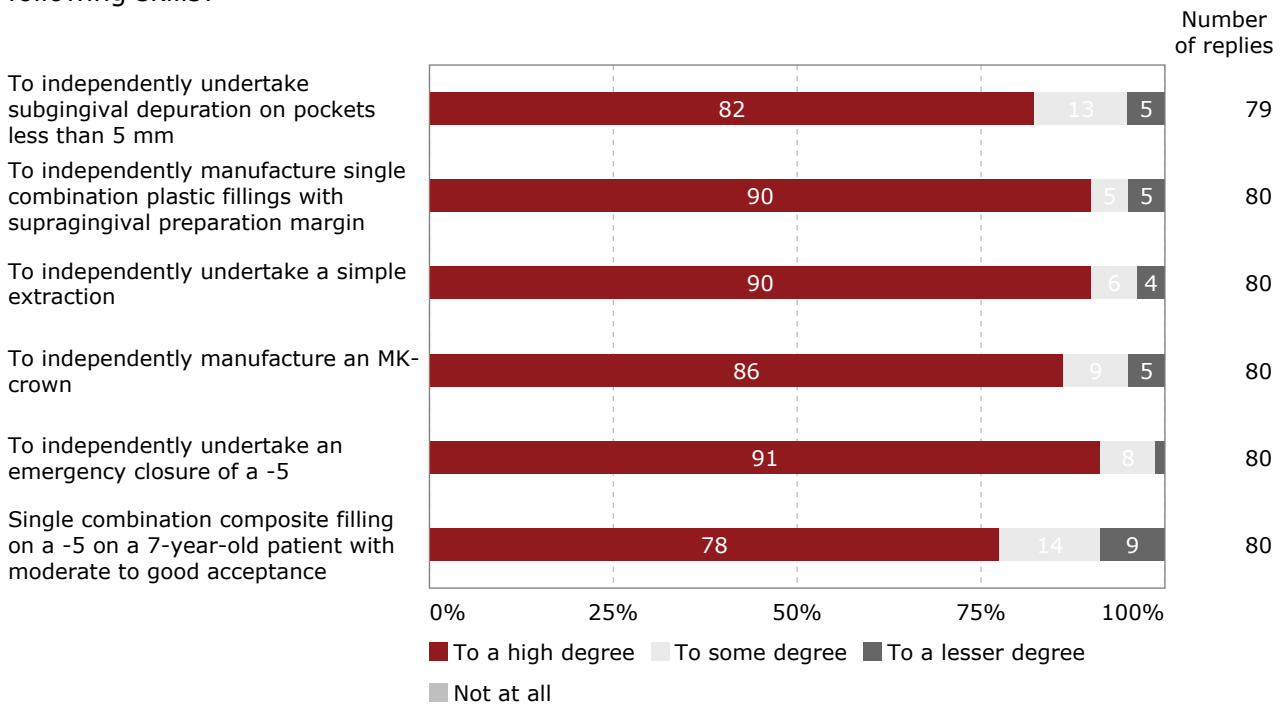
To what degree do you believe that it is important that the school of dentistry develops the following skills?

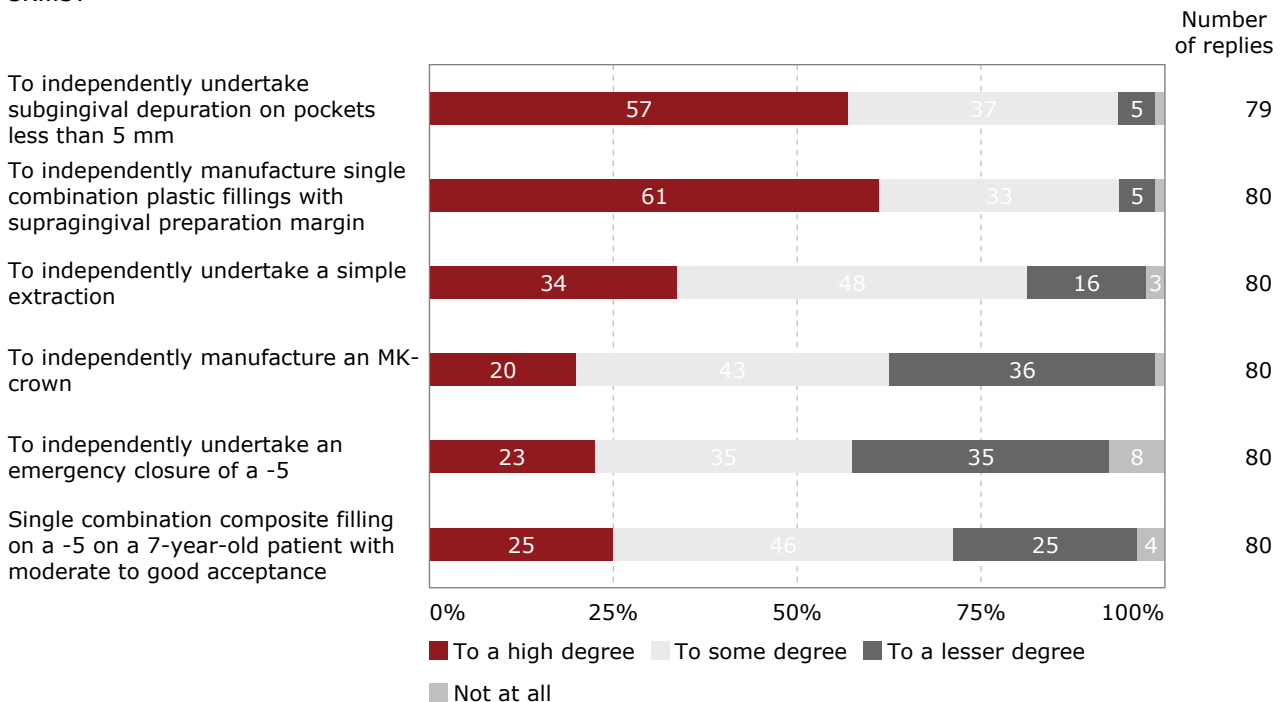
To what degree do you believe that the programme of education actually does develop these skills?

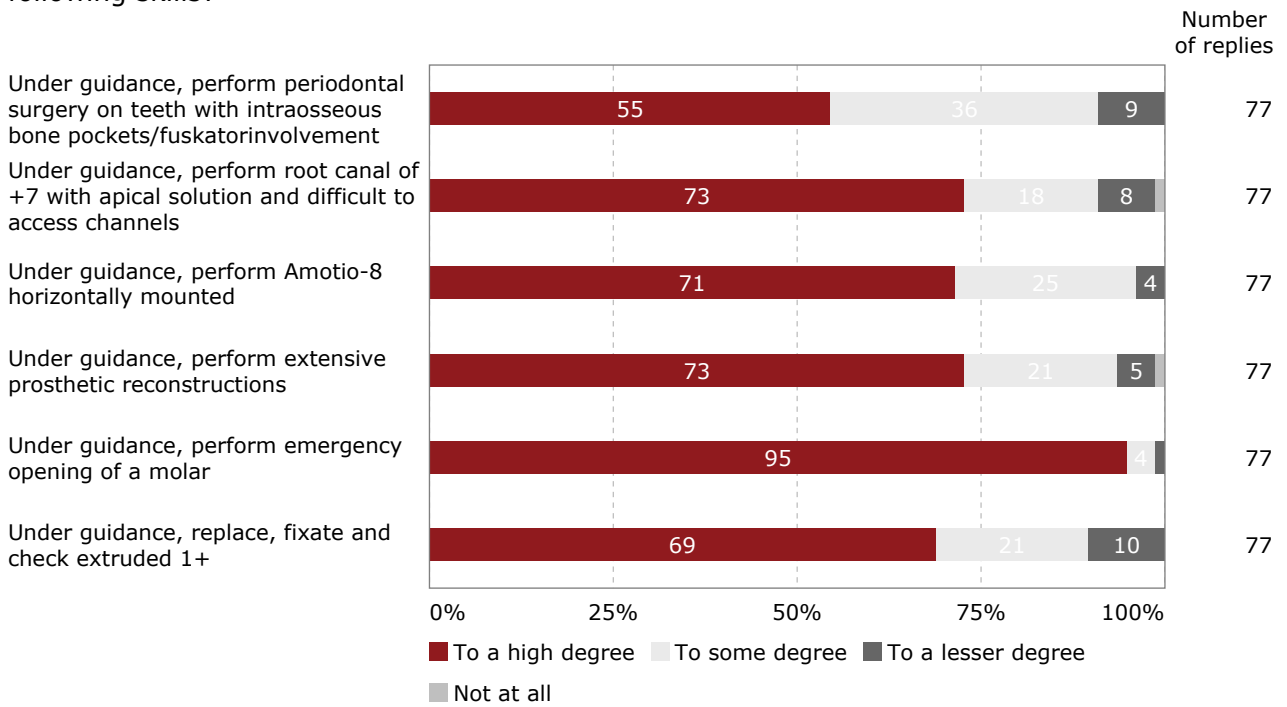
To what degree do you believe that it is important that the school of dentistry develops the following skills?

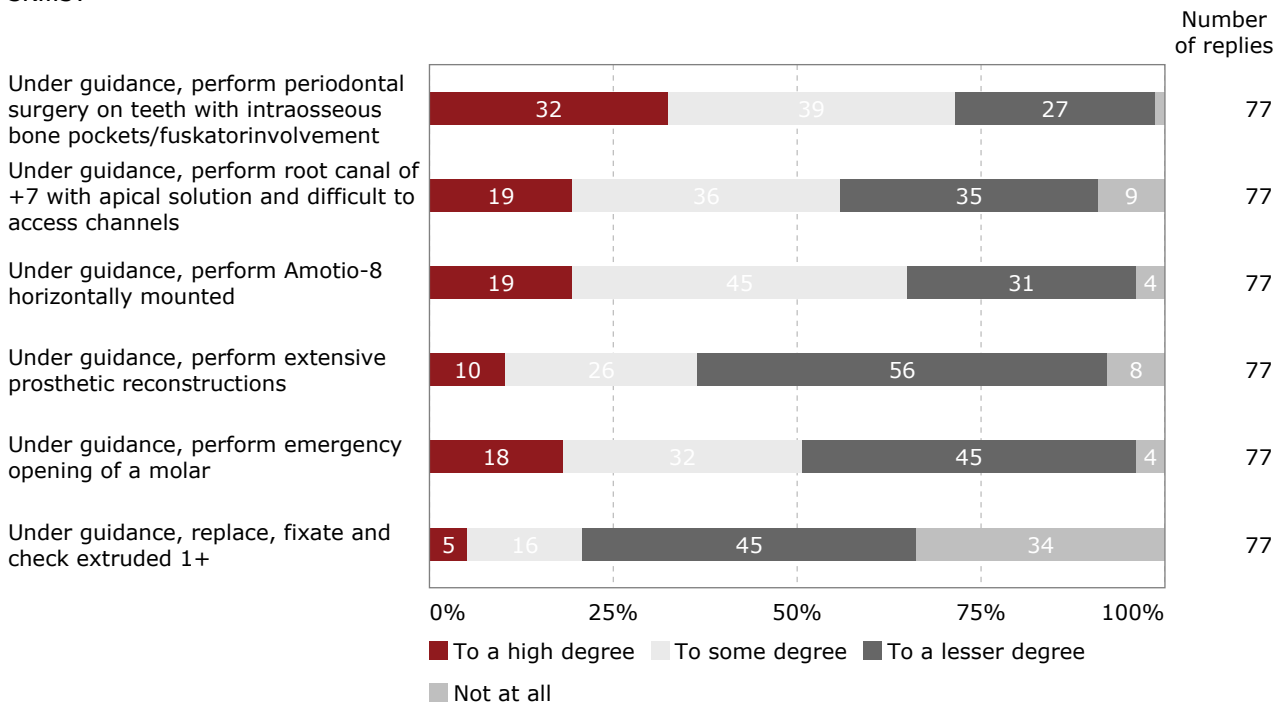
To what degree do you believe that the programme of education actually does develop these skills?

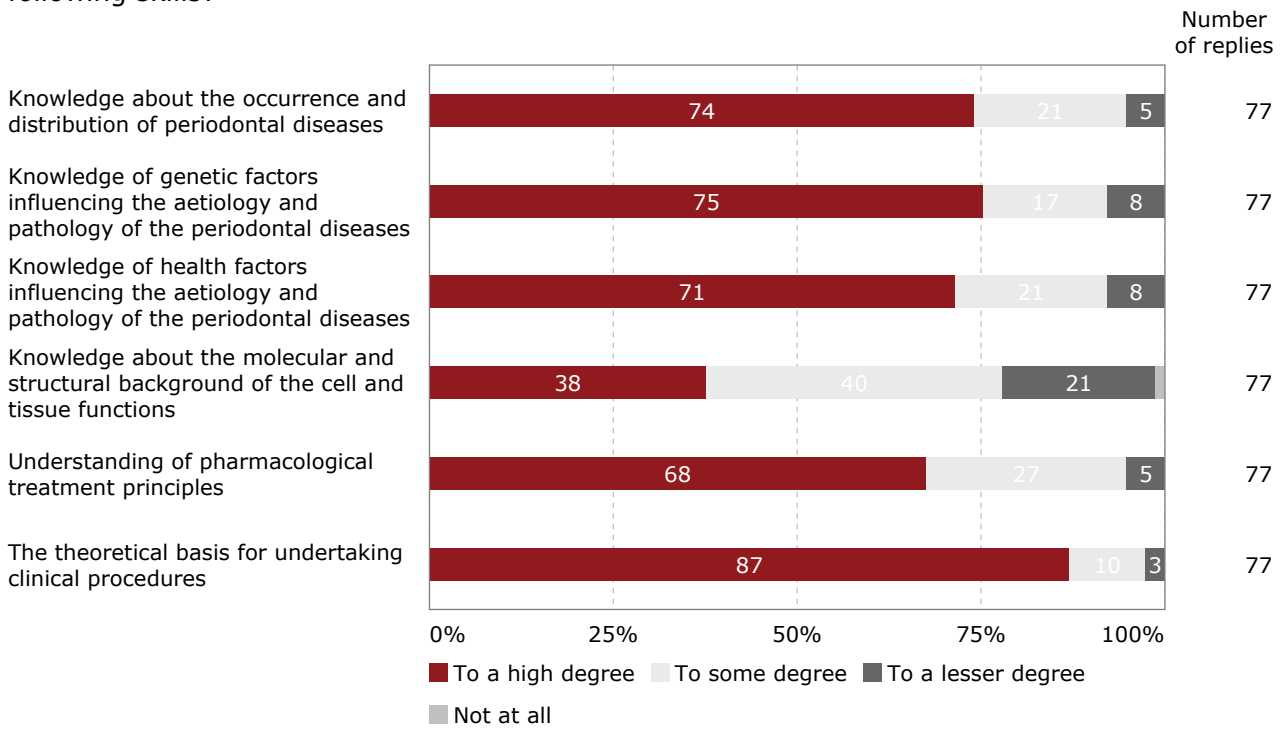
To what degree do you believe that it is important that the school of dentistry develops the following skills?

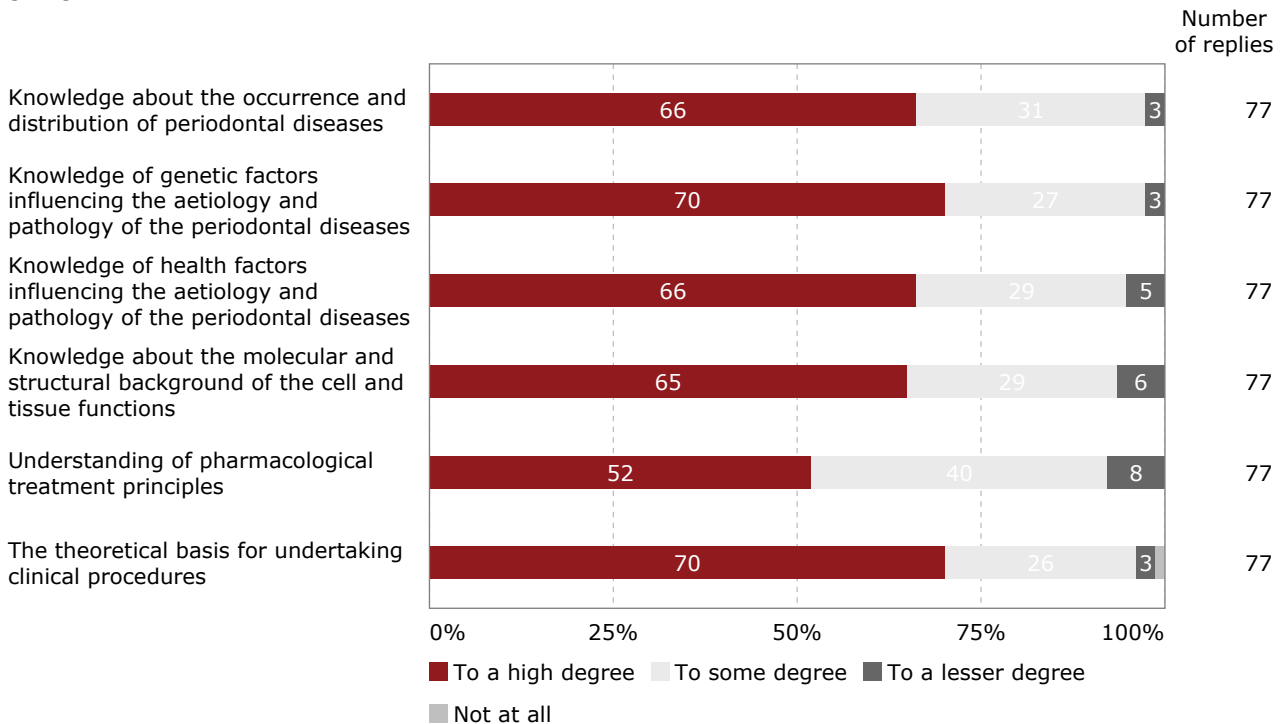
To what degree do you believe that the programme of education actually does develop these skills?

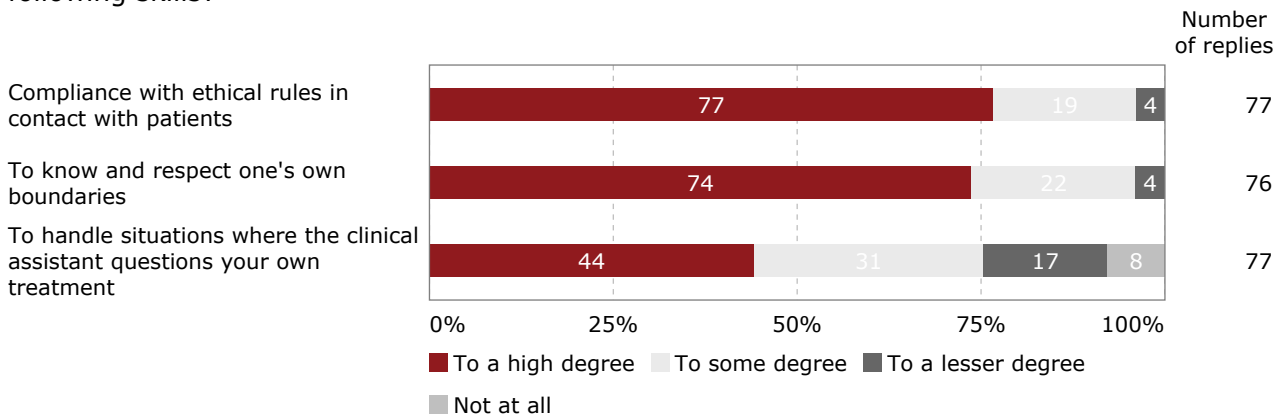
To what degree do you believe that it is important that the school of dentistry develops the following skills?

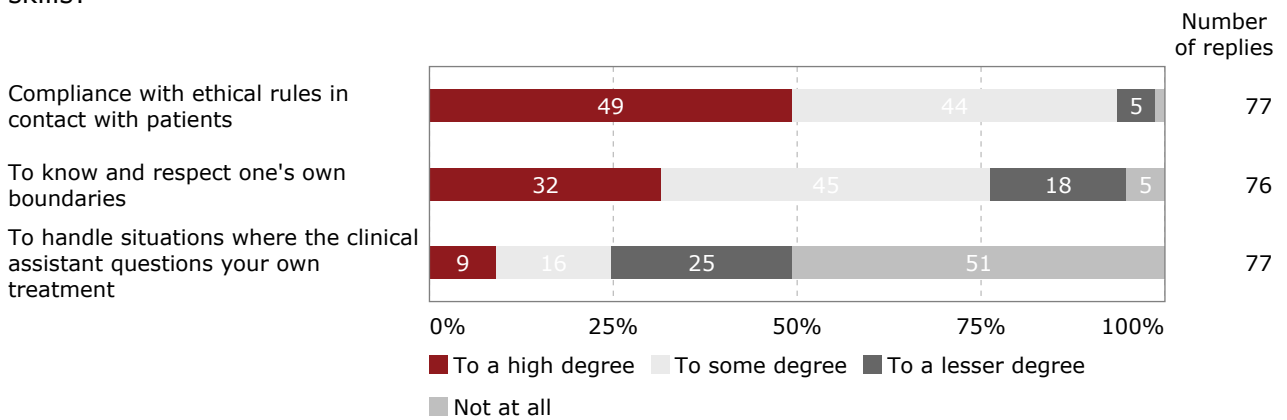
To what degree do you believe that the programme of education actually does develop these skills?

To what degree do you believe that it is important that the school of dentistry develops the following skills?

To what degree do you believe that the programme of education actually does develop these skills?

If there are other relevant dental skills with which the dental programme does not adequately provide students, you are most welcome to write them down here:

- 1. Viden og håndtering af tandlægeoverenskomsten og sygesikringsydelser.
- 2. Ledelse af en klinik (både privat og kommunalt)
- 3. Økonomi ifb med klinikdrift (både privat og kommunalt)
- At lære at kende de forskellige journalsystemer, der findes på arbejdsmarkedet (de 4 vigtigste i hvert fald - de to kommunale (TKT og TMTand) og de to anvendt i private praksis.)
A
- At være kliniker, og at kunne behandle ikke kun særtilfælde men også helt almindelige behandlinger, helt basal tandlægeviden! Tandlægeoverenskomst! Mental krise over økonomi/patient/behandler forhold og utilstrækkelighed! At lærerne på skolen skal lære ikke at være røvhuller og snæversynede, arrogante idioter der ødelægger ens liv hvis man ikke har læst/forstået en vejledning fordi man er bedre til et håndværk end til at læse sig igennem forklaringer om netop et håndværk! Fandeme den mest nederen tid jeg har haft i mit liv, om folk der tror de er verdens navle, aldrig har jeg set magen til snobberi og dårlig arbejds/studiemiljø.
- Der burde være flere kliniske timer, da der stilles høje krav på arbejdsmarkedet ang selvstændighed samt udførsel af opgaver. Derudover flere timer overenskomst og regler, samarbejde med tandplejer og klinik ass.
- Der burde være mere klinisk arbejde indenfor pæodonti og kirurgi da det er to arbejdsområder, som er vigtige efter endt uddannelse, men som desværre fylder for lidt på studiet
- Der er intet fokus på den store faktor, som er økonomi og diskussion af dette med patienter. Man bliver heller ikke bekendt med ydelser, som anvendes dagligt i klinisk praksis uanset hvilket journalsystem, der anvendes. Derudover synes jeg, der er for lidt fokus på klinik. Pga besparelser blev der forringelser både ift personale og arbejdsopgaver for de studerende. Mange undervisere var usikre på fx aftagelig protetisk.
- Det er ikke så meget, at vi ikke lærer det. Vi mangler bare mere klinisk erfaring til at kunne begå os i den "virkelige" verden uden for universitetet.
- Fremstilling af proteser, især helproteser har været svært efter studiet. Undervisning i helproteser var på et altfor højt niveau i forhold til studenternes kompetanser! Undervisning i part.proteser var af varierende kvalitet. Jeg tror man bør bruge mere tid på de basale principper, og muligvis flere opgaver hvor man utformer protese forslag? Kompendierne vi har fået uddelet er super gode og meget oversigtlige!
- Generelt får man få lidt klinisk erfaring og færdigheder, det synes især dem, som også ansætter os nyuddannede, eftersom der også er skåret meget ned i den kliniske undervisning
- Generelt gælder, at vi ikke får udviklet vores praktiske kompetencer tilstrækkeligt på uddannelsen.
- Generelt kunne mere praktisk læring med patienter - så bliver teorien også hurtigt koblet bedre på klinikken
- Helprotetik, generel klinisk erfaring, love og overenskomst, hvad hvad hvis patienterne ikke har råd/ mulighed for pågældende behandling, implantat behandling, "kreative løsninger" (akutte behandlinger f.eks ved mistede tænder/ kroner i fronten)
- Håndtering af følelsesmæssigt hårde oplevelser, da der kan være pres fra både patient, lærer og egne forventninger
- Implantologi er et område som har brug for at blive udvidet, da flere patienter er indikeret for implantatbehandling fremfor andre behandlinger. Et enkelt implantat pr. elev er slet ikke tilstrækkeligt for at kunne udføre behandlingen selvstændigt når man er færdiguddannet, selvom der er stor efterspørgsel blandt patienter at få foretaget denne behandling.
- Ortodonti på børn herunder ortovisitationer, som man somkommunalt ansat tandlæge kommer til at bruge meget. Traumer i klinikken. Regler indenfor sygeforsikring og tilskud.
- Protetik, fyldninger og kirurgi har man ikke nok. Man har RIGELIG med parodontalbehandling, hvilket er underligt siden man ikke laver så mange parodontalbehandlinger ude i praksis. Paro vægter for højt på studiet i forhold til andre fag.
- Undervisning/kurser/forberedelse i overenskomster mangler
- Vi havde ikke klinikassistenter ved stolen. Mere kliniktid til de studerende. Det kan ikke være rigtigt, at der bliver skåret endnu mere på dette siden jeg er stoppet. Det er simpelthen ikke fair overfor de patienter der skal behandles af den nyuddannede.
- der mangler meget mere klinik!

What is your experience of the transition from your studies to your first job as a dentist?

- At det har været meget hårdt, at arbejde i privat praksis, pga meget stort patient behandlingsbehov, og at der skal arbejdes hårdt for løn og omsætning. Det har især været meget svært at få job i og tæt på kbh, og også generelt som nyuddannet, da arbejdspladserne altid foretrækker en med erfaring
- Det første år var meget hårdt, da jeg startede to jobs samtidig. Børnetandpleje og privat praksis samtidig. Desuden var det en mental og fysisk udfordring. Samme følelse som da jeg fik kørekort. Jeg havde lov til at køre bil, men var på ingen måde god til det. Jeg kunne godt have ønsket at være stærkere klinisk.
- Det kunne være godt med glidende overgang, så man var superviseret mere efter endt uddannelse
- Det var en hård start (men det synes jeg nok gælder for alle jobs). Jeg fik al den hjælp jeg havde brug for, fra de ældre tandlæger på klinikken. Men jeg må sige at jeg var ikke særlig godt rustet til eksatraktioner. Hvorimod jeg hele tiden har følt mig rigtig godt rustet til endodontiske behandlinger.
Det var også hårdt lige pludselig at skulle lære at der er en økonomisk del, som man ikke har lært noget særligt om på tandlægeskolen (synes heller ikke at det skal være en del af pensum, men det er en hård overgang alligevel).
- Det var hårdt at starte på mit første job. Jeg følte at jeg arbejdede langsomt klinisk, og jeg havde aldrig set journalsystemet før. Tandlægeoverenskomsten og dens ydelser havde også været helt fremmede for mig, hvis jeg ikke havde fået at vide fra en tandlægeveninde, at jeg skulle læse op på denne. Men der var meget nyt. Heldigvis havde jeg søde og hjælpsomme kollegaer.
- Det var hårdt at stå med ansvaret, men rent tilmæssigt var det en stor lettelse at komme i arbejde frem for at være på tandlægeskolen, da stort set samtlige dage på det tidspunkt var 8-17 på studiet og læsning derefter.
- Det var hårdt i starten, da man slet ikke var indsat i hvordan det fungerede i "virkeligheden". Desuden lærer man ofte en måde at behandle på inde på tandlægeskolen, selvom der er mange forskellige måder at foretage en korrekt behandling. Der går et stykke tid før man føler sig sikker i sit arbejde.
- Det var hårdt, da jeg ikke følte mig rustet til at være håndværker. Men jeg er heldig at have haft gode chefer der har hjulpet mig igennem min tid som "grøn".
- Det var tydeligt, at jeg var meget stærk på. det teoretiske del, men urutineret ift. kliniske opgaver.
- Fint
- Frustrerende! Jeg måtte pendle langt til mit første job (2 timer hver vej, samt købe en bil). Der var ingen i hovedstadsområdet eller Sjællandsområdet nær Kbh, der ville have en nyuddannet.
- Glidende
- Glidende, især fordi jeg blev hyret af en klinisk underviser.
- God, men har været meget afhængig af chef og erfarne klinikass.
- God. Mit første job efter studiet var kommunale tandpleje, hvilket var en god start, gode kollegaer. Hårdt at skulle sætte sig ind i alt det nye, men spændende og var glad for at komme i gang hurtigt efter endt studie. Jeg var i fuldtidsjob 2 måneder efter studiet var afsluttet. Jeg fandt det ligegyldigt at jeg fra jobcenter og a-kasse blev indkaldt til 4 samtaler og møder inden for de første 2 måneder, eftersom at der faktisk ikke var de store problemer med at få job inden for mit fag såfremt man var villig til at tage lidt længere væk for sit første job. Derfor var den tid brugt på mig, måske bedre udnyttet ved personer i fag hvor jobløshed er et større problem. Det virker for mig ikke til at man kommer til at mangle job som tandlæge.
- Godt rustet klinisk, dog som kørekort til bil.. Lærer først rigtigt efter kommer ud og arbejder meget med det
- Hård
- Hård. Men heldigvis med en god chef der har taget mig under sine vinger som en slags mentor så både behandlinger og behandlingsplaner har kunne udføres korrekt
- Hårdt, men sjovt
- Jeg har oplevet overgangen som god, da jeg altid har kollegaer, jeg kan spørge. De tog meget hensyn til, at jeg var ny og gav mig til at starte med kun undersøgelser. Der er generelt godt styr på tingene i kommunen. Når jeg snakker med andre nyuddannede tandlæger er mit indtryk, at jeg har været ret heldig, men jeg har til gengæld været villig til at flytte for et godt job.
- Jeg startede heldigvis på en klinik hvor jeg havde været studentermedhjælper. Der kendte jeg rutinen og klinikassistenterne var gode til at hjælpe. Jeg var der 1 måned før jeg tog til Grønland i et 1-årigt vikariat. Der er de vant til nyuddannede og de har tid og lyst til at have nydannede.
- Jeg synes det var meget hårdt, specielt journal systemer og overenskomst. Der var mange nye ting at skulle forholde sig til udover patienter og behandlinger.
- Jeg synes det var svært. Samtalerne var hårde og det var hårdt at få så mange afslag.
- Jeg synes jeg generelt havde al for lidt klinisk erfaring ift behandlinger og hvordan patient flowet er i løbet af en dag. Derudover kunne jeg mærke undervisning i særligt orto var mangelfuld.
- Jeg synes jeg manglede praktisk erfaring
- Jeg var nervøs og usikker på om jeg kunne leve op til arbejdets forventninger. Havde lidt rutine fra studiet og var derfor meget nervøs for at jeg var alt for langsom.

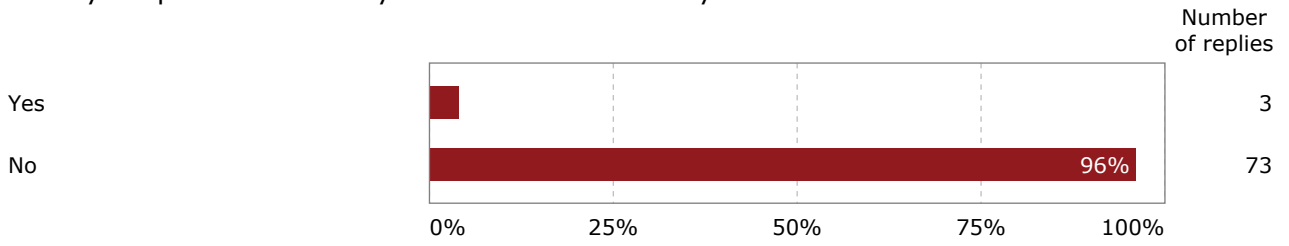
- Jeg var positivt overrasket over mine kompetencer fra uddannelsen, jeg havde frygtet at komme på arbejdsmarkedet, men fandt ud af vi faktisk har lært en hel del. Særligt den teoretiske del er rigtig god. Den kliniske del kan altid forbedres på tandlægeskolen og nogle gange virker tingene lidt tilfældige, fx. havde jeg aldrig haft mulighed for at lukke en molar op, hvis ikke jeg frivilligt var gået i hovedvisitten. Det du lærer afhænger af den patient du får, men det er svært at lave om på. Jeg tror på at en stærk teori også gør dig til en dygtig håndværker, men først når du kommer ud og har mange patienter i løbet af en dag. Nogle ting kunne tilpasses mere til jobmarkedet og "virkeligheden". Fx. manglede jeg en del viden om ortovisitation på børn, kirurgi på børn og traumer i klinikken.
- Man finder hurtigt ud af at ens kliniske færdigheder skal have et løft inden for meget nær fremtid - især mht. hvor lang tid man har til at lave en behandling. Herudover er der også en masse at sætte sig ind mht. overenskomster og hvordan en klinik fungerer i praksis med de administrative opgaver og økonomi.
- Manglende viden om overenskomst. Manglende praktisk erfaring.
- Meget god da jeg fik en svært dygtig vejleder som gav mig tiden jeg havde brug for.
- Meget hårdt, og desværre alt for mange fejlkontrakter. Dvs mange tandlæger der udnytter de nyuddannede tandlæger... Der burde være en enkelt kontrakt til nyuddannede, som gælder evt de første to år
- Meget stressende. Man har et kæmpe ansvar og står ofte alene.
- Meget svær og meget hård. Der blev hurtigt i privat praksis stillet krav til hurtighed og indtjening til virksomheden. Jeg var heller ikke klar på det psykiske med vrede angreb fra patienterne mht. økonomien/betalingen af mit arbejde.
- Ok , men mange arbejdspladser søger erfarne medarbejdere- derfor er det svært at få ansættelse. Flere arbejdsgivere giver udtryk for at nye har for lidt klinisk kompetence.
- Overgangen har været god, på nær når det gælder proteser samt at jeg ikke har følt mig så selvskker i fast protetik.
- Overvældende, overtog en fuldtidstandlæge på sygdom. Svært da man skulle lære journalsystemet, nogle nye materialer og personale. Men meget glad, da min arbejdsgiver ansatte mig pga. min udstråling, har rost mig for at være dygtig og lærenem, udvikler mig på kort tid.
- Relativt nemt da jeg har haft rummelige arbejdsgivere, der har været villige til at fungere som 'læremestre'. Jeg har haft brug for meget vejledning i det praktiske arbejde pga mangelfuld klinisk erfaring fra studiet og varierende kvalitet i den kliniske undervisning. Derudover har jeg ofte oplevet mig selv dårligt rustet i situationer, hvor tingene ikke går som de skal.
- Rigtig god. Jeg var heldig at komme til et sted hvor jeg hurtigt faldt godt til og blev introduceret til arbejdsmarkedet på en utrolig blid og god måde. Både fordi vi var et mindre sted og fordi det personlige lige spillede.
- Rolig, men kvalitet og tempo skal arbejdes op.
- Skræmmende. Det tog lang tid, at vænne sig til det store ansvar.
- Travl og svært
- Udfordrende, lærerigt og spændende
- Vanskelig, mangler klinisk erfaring når studiet er færdigt.
- Var chokeret over hvor uønsket man er som nyuddannet kandidat i både det private og det offentlige. I det private er man uønsket fordi kliniklederen skal bruge sin tid på at vejlede en, og dermed falder indkomsten for vedkommende. Og i det offentlige troede jeg at man altid havde mulighed for at finde et job, men nej! For de fleste klinikker på skolerne skal man stå alene, og det er der ingen mening i for en nyuddannet.
- Voldsomt. Det var meget anderledes end studiet...tempoet er enormt højt i privat praksis ift, hvad det er på studiet. På studiet trænes vi i at opnå "det perfekte", uanset tidsomkostninger. Det er ikke foreneligt med den verden vi kommer ud i efterfølgende.
- fint oo nem
- hårdt, men spændende
- jeg følte mig slet ikke klar til arbejdet, men det gik langsomt fremad
- Økonomi blev en væsentlig faktor, og også tidsbegrænsningen. Der er mange patienter på en dag, og det kunne godt være stressende med mange patienter med komplekse behandlingsbehov, der skulle vurderes på. Det er altid svært og hårdt at være ny både i sit virke og på sin arbejdsplads, men i løbet af kort tid er man mere fortrolig med både det ene og det andet, man oparbejder rutine og langsomt bliver det sjovere at gå på arbejde, i stedet for kun at være stressende og hårdt.

Do you have any suggestions as to how the study programme/school of dentistry can ensure an effective transition between the studies and the first job as dentist?

- Brug det private journalsystem som AIDente eller DentalSuite i stedet for TASJA
- Den kliniske undervisning vi har fået har været tilstrækkelig, men det kan absolut ikke blive mindre klinisk undervisning. Forslaget om at to studerende skal samarbejde om en patient er helt horribelt. Dette afspejler overhovedet ikke den fremtidige jobsituation, hvor man mest sidder alene og skal tage en selvstændig beslutning om behandlingsforløbet.
- Det kunne være dejligt med mere klinisk undervisning, så man følte sig lidt mere sikker på at arbejde selvstændigt. Det ville også være en god idé med mere undervisning i tandlægeoverenskomstens yderser, og så ville det også have været dejligt, hvis man på skolen (i det mindste kort) var blevet præsenteret for de to mest almindelige journalsystemer (Aldente og DentalSuite).
- Et formaliseret turnus forløb involverende den kommunale børne og omsorgstandpleje, den private voksentandpleje og hospital/regionstandpleje.
- Evt. mere praktik og mere klinisk undervisning på skolen
- Fast retningslinjer for supervision for at opnå ret til selvstændigt virke
- Flere gæsteforelæsere (fx. ansatte tandlæger) om dagligdagen på en klinik, kommunalt/privat. En form for turnusordning, hvor man har mulighed for en "studiedag" på klinikken, hvor man kan læse teori og forberede en behandling. Lige nu er det alt for forskelligt, hvordan man opnår sin jus. og den klinik man får job på har "for stor" betydning for, hvordan man udvikler sig som tandlæge.
- Flere kliniske problemer, mere tid på akut-klinikken
- Fortsat kæmpe for at der skal være fokus på kliniskundervisning!
- Have mere fokus på økonomi og ledelse.
- Hjælpe med at få et netværk før man er færdig. Evt praktik-ordning med su så man er mere eftertragtet i hvert fald privat, og opnår kontakter på denne måde, samt erfaring.
- Hvis ikke man er villig til at bruge de penge der er nødvendige til at de studerende får tilstrækkelig klinisk undervisning/erfaring bør man overveje at lave en form for mesterlære eller praktikophold. Det er jo dem man skal leve af når man er færdig og patienterne forventer jo at man behersker dem!!!
- Hvis journalsystemet bedre mindede om journalsystemerne i "det virkelige liv" samt mere arbejde på klinikken.
- Jeg følte mig så godt rustet som muligt, man mangler klinisk erfaring når man kommer ud, men det kommer jo kun over tid. Dog har jeg indtryk af at der er mindre kliniktid nu end da jeg var på studiet, hvilket er en skam.
- Jeg synes bare generelt at man skal have så mange klinik timer som muligt. I hvert fald ikke færre klinik timer end dem vi havde, når jeg gik på tandlægeskolen.
- Jeg synes de gør hvad de kan, da det er svært at forberede på hvor vidt forskellige arbejdspladser vi kan komme ud til på trods af samme uddannelse.
- Jeg tror at lidt mere praktik kunne være godt - for at komme lidt mere i kontakt med, hvordan en arbejdsdag forløber ude i "den virkelige verden". Jo mere, man kan få lov til at have hænderne i faget på studiet, des bedre.
- Jo mere sikker man er i det kliniske arbejde, desto lettere vil det være at starte i det første job.
- Læren i journalsystemer som bruges på private klinikker, flere behandlinger på patienter, indblik i overenskomsten
- Meget mere fokus på praktikophold af længere varighed end 2 dage. Gerne gentagen gange under uddannelsen
- Meget mere klinik.. Mindre teori...
- Meget mere klinisk undervisning og evt mere praktik både privat og kommunalt.
- Mere introduktion til økonomi i praksis, tale om penge, it system og alt det kliniske undervisning der kan gives!
- Mere kliniktid, evt. mere praktik på klinikken og evt. tættere samarbejde man tandlægeforeningen
- Mere kliniktid., så man er bedre rustet til en lang dag med mange patienter. Jeg havde en god overgang pga ovenstående. Men mange af mine medstuderende har haft en hård start og der er enkelte der er gået ned med stress.
- Mere klinisk erfaring - dvs. flere patientbehandlinger. Herudover også lidt mere om overenskomster.
- Mere klinisk undervisning
- Mere klinisk undervisning, således at man føler sig forberedt på at arbejde med (mange forskellige) mennesker. Hvis der er flere kliniske timer med færre elever pr. underviser har man mulighed for at komme hurtigere videre i behandlingen og få mere hjælp. På den måde ville man være bedre forberedt når man kom ud på en klinik.
- Mere undervisning i hvordan dagligdagen foregår på en klinik. Undervisning i sygesikringsydelse, priser på behandlinger, samt strukturering af en arbejdsdag.
Der burde være flere kliniske undervisningstimer, så behandlingerne sidder mere på rygraden.
- Mere undervisning om hvordan det er at være ansat i en privat virksomhed/forretning. Mere undervisning i ledelse (jeg er leder for min klinikassistent) og kommunikation med personale og patienter.
- Nej. Hele uddannelsen skal laves om.

- Netværk
- Ruste klinikejere bedre til at have en ny
- Som ansat i privat praksis har man alt for lidt kendskab til overenskomsten og hvordan man rent faktisk skal tage betaling for ydelserne. Det er et meget kompliceret system som man sagtens kan forberede de studerende bedre på
- Større klinisk erfaring
Evt nogen samarbejdsaftaler med klinikker, så det er nemmere at få Jobs efterfølgende
- Så længe der ikke er en turnus-ordning i tandlægeverdenen, ligesom lægerne har, så tror jeg at det er meget vigtigt, at man snakker med de studerende om hvad der er vigtigt på en arbejdsplads, når man er ny. Det kan være svært at vide hvad man skal printere højest, når man søger arbejde.
Det er også vigtigt, at man snakker sammen med arbejdsmarkedet om hvilke kompetencer de nyuddannede tandlæger har, og hvad det indebærer at oplære en ny tandlæge. Man kunne gøre det mere fordelagtigt, at ansætte en nyuddannet tandlæge, men også følge mere op på om tandlægerne, der skal lære de nye op ikke løber fra deres ansvar.
- Turnus ordning
- Turnusordning, mere individuel patientbehandling, flere klinikassistenter der kan hjælpe undervejs i behandlingerne og derved gøre behandlingsprocessen og håndværket hurtigere, flere lærere så man hurtigt kan få hjælp og ikke skal vente i 1/2-1 time på en lærer.
- Uddannelses sidste år skal målrettes til at gøre tandlæge klar til arbejdsmarkedet , ikke til en teoretisk mundlig eksam om en patient. Flere tværfaglige behandlingsseance med nogle kompetente kliniske lærer.
- Undervis i overenskomster, så man ikke er på bar bund i hvad hele den del drejer sig om, når man kommer ud.
- Undervisning i overenskomst og klæde de studerende bedre på til det forretningsmæssige.
- Virksomhedspraktik direkte, eller en aftale ml. kommunal/privat vikariater. Derudover kursus for studerende i journalsystem og hvordan overgang --> job er direkte før studiet er færdig.
- meget mere klinisk arbejde, og jeg synes ikke nødvendigvis at der er dårligt at arbejde 2 og 2 med patienter, det er selv nu lærerigt at se en anden arbejde! Jeg synes specialeskrivning og bachelor skal ned på et mere anvendeligt niveau med faglige cases
- rigtig meget undervisning paa klinikken!
- øge frekvensen af behandlinger i studietiden. Lave journaler, der rent faktisk er repræsentative med den øvrige sektor.

Have you spent a research year over the course of your studies?

To what extent has the research year contributed towards the development of your career?

